

Asia: VN/23943/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta

Lausunto

5 c § Toisessa ETA-maassa tehdyn päätöksen ja lainsäädännön tunnustaminen

-

32 § Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

32 §

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n näkemys on, ettei uusia rajasuutoksia jätehuollon kuntavastuuseen tulisi tehdä. Rajausten ja vastuiden jatkuva muuttaminen on tehnyt jätehuoltopalveluiden järjestämisestä epäselvää ja epävarmaa sekä palveluja tuottaville että niitä käyttäville tahoille. Asumisen jätehuollon järjestämisen tulisi selkeyden ja kunnan asukkaiden yhdenvertaisuuden vuoksi kuulua mahdollisimman laajasti kunnan vastuulle. Nyt esitetyillä muutoksilla ei ratkaista eri asumismuotojen jätehuoltovastuun tulkintaongelmia, vaan luodaan uusia sellaisia. Hallituksen esitys sisältää nyt useita epäselvyyksiä aiheuttavia kohtia asumistoimintaan liittyen, jotka tulisi selkeyttää.

LHJ on kuntien omistama yhtiö, joka tuottaa lakisääteisiä jäte huoltopalveluja kuntien asukkaille. Asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta on todella valitettavaa, mikäli eri asumisen muodot asetetaan lainsäädännöllä eriarvoiseen asemaan. Esityksestä ei käy selvästi ilmi, miten kuntavastuu olisi rajautumassa jätelain muiden jätehuoltopalveluiden kuin kiinteistökeräilyn osalta. Mikäli rajauksella on tarkoitettu kaikkea jätelaisissa kuvattua asumistoimintaa, kuntavastuun ulkopuolelle jää samalla myös näiden asukkaiden mahdollisuus hyödyntää perusmaksulla katettavia palveluita kuten jäteneuvontaa ja vaarallisen jätteen vastaanottoa. Tällaisten palveluiden yksityisiä järjestäjiä ei toimialueella käytännössä ole. Palvelutilanteessa näitä asukkaita on mahdotonta erottaa muista kunnan asukkaista, jolloin perusmaksulla katettavia palveluita voivat muiden kustannuksella hyödyntää myös nämä kuntavastuun ulkopuolella olevat asukkaat.

Puoli vuotta sitten järjestimme kaikille asuinkiinteistöille biojätteiden ja pakkausjätteiden erilliskeräilyn astiapalveluineen lain edellyttämällä tavalla. Monissa kiinteistöissä uusittiin jätehuoltotiloja uusia keräilyvälineitä varten. Mikäli tämä lakiesitys astuu nyt voimaan suunnitellusti, samalla kiinteistöllä voisi olla sekä kuntavastuullista asumista että kiinteistön haltijan järjestämistä vastuulla olevaa, koska kiinteistöjen asumis- ja hallintajärjestelyt ovat moninaisia. Tulisiko

tällaisilla kiinteistöillä esimerkiksi olla käytössään kahdet keräilyvälineet? Tällä hetkellä toimialueemme kaikissa osissa ei ole saatavissa yksityisen tahon järjestämää vastaavaa keräilyä korvaamaan päättyvää kuntavastuukeräilyä. Yksityisten vastaanotto- ja käsittelypalveluiden puuttuessa nämä jätteet ilmeisesti siirtyisivätkin sitten takaisin kuntavastuulle toissijaisen vastuun perusteella. Kulloisenkin vastuutilanteen ja mahdollisten toissijaisuusvastuutoimenpiteiden hahmottaminen on tehty jätehuoltoaan järjestävälle kiinteistölle kohtuuttoman hankalaksi.

Jätelakimuutoksissa tulisi tarkastella koko jätehuoltoketjua pelkästään jätteen kuljettamispalveluiden sijasta. Lakimuutoksen tavoitteena on ollut selkeyttää kunnan ja jätteen haltijan välistä vastuunjako. Tehokkaampi toimenpide selkiyttämiseksi olisi ollut sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmän määrittäminen ja kirjaaminen lakiin yhtä selkeästi kuin se on nyt kirjattu pakkausjätteille ja biojätteille. Asumisen jätehuollon järjestämisessä alueellamme ei ole ollut tulkintaongelmia. Ongelmia on sen sijaan ollut se, ettei alueelle ole jätelain tulkintaeroavuuksista ja toistakymmentä vuotta kestäneestä uudelleenkäsittely- ja oikeusastekierrosta johtuen vieläkkään saatu tehtyä lainvoimaista sekajätteen kuljetusjärjestelmäpäätöstä.

35 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

-

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

-

Siirtymäsäännös

-

Muuta huomioitavaa

-

Sjöberg Anne
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy